

הארץ

מחול || מלחמת ההישרדות של בלט

ירושלים מצמיחה הפתעות מרעננות

להקת בלט ירושלים יודעת לקחת סיכונים, ובין יצירותיה אתמול היו עבודות מרשימות, אבל גם ניסיונות מאולצים

- [רות אשל](#)
- 31.08.2015
- 20:31
-

להקת [בלט ירושלים](#) בניהולה האמנותי של נדיה טימופייבה מנהלת זה שנים מלחמת הישרדות. היא מבקשת לייחד את עצמה בנוף המחול בישראל כלהקת בלט עם דגש על עכשוויות, אך התקציב הנמוך שבידה לא מאפשר לה להזמין כוריאוגרפים ידועים בתחום, בחלקו מיצירותיה של טימופייבה וכן של יוצרים ישראלים הפועלים בארץ ובחו"ל. ברפרטואר שלה מזדקר לטובה "קלרה" שיצר בשבילה יורם כרמי. זו להקה שמוכנה לקחת סיכונים, שלפעמים מצליחים ולפעמים פחות

הפתיחה של התוכנית אתמול היתה מבטיחה עם הסולו "ארכאופטריקס" של יסמין אבישר, כיום מורה בלהקת הבלט הצעירה של בית האופרה בווינה. אבישר, רקדנית טובה, גם רקדה את הסולו המתאר "ציפור קדמונית שתוהה האם החדש הוא אכן חדש, או רק השתקפות של המוכר?" כדברי התוכנית. לא הצלחתי לעקוב אחר תרגום הרעיונות למחול, אבל מה שחשוב יותר הוא שהרהורים אלה הולידו סולו עדין עם שפה תנועתית מסקרנת וגם הזינו את הדימויים שהעניקו איכות של כנות לביצוע. הריקוד עשיר בפרטים, בעבודה עם ידיים כפופות בזווית במרפקים, בחיבור בין תנועות שנוגד את הזרימה הטבעית הצפויה. זו שפה שנבנתה בקפידה אבל היה רצוי לראות יותר שימוש בפוינט. במקרים רבים חומרים תנועתיים התבצעו על כל כף הרגל ותהיתי אם זה מתוך בחירה כוריאוגרפית או משום שהאתגר הטכני קשה מדי. הסולו נקטע בפתאומיות ויצר רעב להמשך פיתוחו גם להרכב קבוצתי

אחרי סיפתח מבטיח זה בא תורן של שתי עבודות שהצביעו על כמיהה להתנסות חדשה, אבל ניכר פער בין הרצון לתוצאה שנראתה מאולצת. אסף בן שטרית, שרקד בלהקות בלט בארץ וכיום מתגורר בארצות הברית, יצר את "בית" שרקדו עדי חנוך, פני לובין, ענאל זטייקין ואבי לרנר. גם כאן רעיונות גדולים עומדים מאחורי היצירה שבה "דמות נשית בעלת מגבלה אישיותית, המכילה בתוכה כוחות מנוגדים וקיצוניים... כאשר דמות גבר אוטופית ממחישה לה שלא תוכל אף פעם להשיג ולדעת בשל הפרעת התפקודית". ואני תוהה בשביל מה כל ההסברים האלה – תנו לריקוד לדבר ולצופים לפרש, הרי משפטים אלה יותר מאשר הם מסייעים להבנה הם מאירים את הפער בין הכוונה של היוצר לבין מה שקורה על הבמה

בתוך בועה של מרחב אישי רוקדות שלוש נשים בשמלות ארוכות שחורות בתנועות ידיים אקספרסיביות והטיות הטורסו כמו נלקחו ממחול ההבעה שבין שתי מלחמות העולם. מנגד גבר המשקיף עליהן ומוצב בתפקיד כפוי טובה שרוב הזמן עומד במקום. החלק המעניין בריקוד הוא דואט

בינו לבין רקדנית על פוינט כשהם רוקדים לפסקול שנוצר בתוכנת מחשב שיצר בן שטרית. כל פעם שהפסקול השתבש או גווע, כמו התנתקה הרקדנית מחוט חשמלי שמניע אותה והיא קורסת, מחוררת את הטקסט התנועתי. כאן היה מקום לפיתוח רעיון שטומן בחובו פוטנציאל מסקרן לגילויים תנועתיים, אבל מהר מדי ננטש, כנראה לטובת הרעיונות הסיפוריים הלא מובנים

יצירתו של עודד רונן, שלו קריירה כרקדן בלהקות מקצועיות בארץ, מלא, "Rainbow Gravity" הריקוד כוונות טובות. הפתיחה מרשימה. על המסך האחורי נראים שמים מעוננים. על הבמה כמה אוהלים מתחילים לנוע. מתוכם יוצאים הרקדנים לולה אירגו, טל בנארי, ליגל מלמד וג'ואל בריי. הפנים של חלקם מכוסים בבד. המחול עמוס רעיונות חידתיים. מרבית הריקוד נרקד ברגליים יחפות. הנדוניה של הלהקה, עבודת הפוינט, נדחקה לטובת מחול מודרני שאין בו עניין ולא ניצל את כישורי הרקדניות שלא נראו במיטבן. סרטים יפים הוקרנו על המסך, ובהם צב ים שוחה, או גשר ענק בטבע, אבל כל החיבורים האלה לא התגבשו לכדי יצירה הדוקה. אפשר היה לעצב את חלל הבמה באמצעות האוהלים ולבנות מהם מגדלים, אבל הרי לא זו מטרת הריקוד שגם התארך מדי

אחרי העבודות ברוח החדשנות טוב היה לראות את "מנפרד" של טימופייבה שיצרה את מה שהיא אוהבת לעשות, נשארה נאמנה לעצמה ונטולת שאיפות להדהים בחדשנות לשמה. הריקוד מבוסס על הפואמה "מנפרד" שכתב הלורד ביירון שגם הוא סיפור מורכב פילוסופי. הרקדנים טובים, בהם מיכאל שניידר, לולה אירגו ומריה סלקטור, רקדנית אורחת מלהקת נס ציונה. הכוריאוגרפיה בסגנון בלט ניאר-קלאסי הראתה שוב שטימופייבה ממשיכה להתפתח ככוריאוגרפית. הריקוד זורם, הדמויות מאופיינות וגם בפתרונות התנועתיים שזורים הפתעות מרעננות

Rainbow Gravity; בלט ירושלים: "ארכאופטריקס" מאת וביצוע: יסמין אבישר; "בית" מאת אסף בן שטרית מאת עודד רונן; "מנפרד" מאת נדיה טימופייבה. מרכז סוזן דלל בתל אביב, 31.8 "Gravity"